

Vagy szolgálattévő katonát elhoztak ide a szlovén hegyek közé is. Ezek a véredények nagyobb forgalmat bonyolítanak le, mint a régi Jugoszlávia idején. Akkor igencsak ritka volt a magyar szó itt, különösen a dolgozó népé. Hány magyar jutott el ide annak idején — és hányan jutnak el ma? Hány magyar munkást pihentetnek a szlovén hegyek és erdők, hánynak ragyognak a hegyek csúcsai, hány magyar dolgozónak jelent esendes nyaralást a népek egyenjogúsága. Nincs erre statisztikám, de nem is kell: a Szlovéniában hallott magyar s másnyelvű dolgozók hangjai ma úgy duruzsolnak fülemben, mint népeink békés egységének, a dolgozók egységes társadalmának dallama.

THURZÓ LAJOS:

A HŐS NYOMÁBAN

Laci öcsémnek és mindazoknak a fiatal magyar hősöknek, akik Titó hadseregében a magyar szabadságért haltak meg.

Arra jártunk, amerre nem rég
lőporfüstös felhőktől riadt az ég.
A hegyi árok felett ia,
rajta most vígan dalol a nap felé
madár,
mely tegnap még reszketve bújt
hűvös erdők fáinak lombtakarta ága elé,
mert a lankákon át betört ide is
és aratott nevetve
hálál.

Hőst kutattunk, fiatal.
Szent rögöt tapostunk, mely vértől csepegett
egykor.
Kedves tájba fogódtunk, szőlős partokba, hol forr a
bor,
hősi földjén
Szerémségnek,
a Duna ezüstje felett,
hol vígan szállt a tiszta légben
partizánok ajkáról sok-sok
szabadság-ének.

A hős, kit kutattunk magyar hős.
Titóért, értünk jött ide.
Fénytől csillogott anyás szeme.
Tizennyolc évvel büszkén ölelte
fegyverét.
Bácska gyermeke volt, szerette
nemzetét.
Petőfi szelleme vezette és
Kossuth,
ki már száz éve megmondta
szerbnek—magyarnak: »Testvérek,
egy az út...!«

A Duna mellett nyomult előre
fiatal szerbekkel, fiatal
magyar.
Törékeny teste németnek feszült, és ellenségnek,
tudta:
mit akar,
Csak előre ment, előre, nem volt előtte
akadály:
oomb, hegy, árok,
föld alól sötéten ásító
halál.

Szívét nem nyomta gyáva félelem,
bár vérrel vegyült hegyi patak
vize.
Még szájában volt az anyatej
íze,
szíve felett vibráltak emlékek,
képek;
bár gránát, bomba szakított testet, bokrot,
fát,
nem félt, ment, mert védeni, óvni kellett
és ha még jobban magyarnak is
dunai kis népek
igazát...

Szerémi domb allján eséft el,
kis falu földjén, szőlőnyitáskor
talán.
Nevét gyűrött, rongyos papír örzi sírásó
asztalán.
Kukorica közt pihen a teste valahol,
talajban, mely gyűrött és
fekete,
hant ném borul
felette,
gödre széléről paraszt ekéje kidobta a
lát.
Apja sírt szegény, hogy nem láthatta csontjait,
melyekkel úzná gondjait,
feledné könnyebben
fiát...

Az apa szívét simogattuk,
szeme gödrét, könnytől szárítgattuk
barázdás arcú öreg sírásó, meg
én,
aztán földek szélén útra tértünk megint,
földnek mentünk hárman
feketén.
Fent szabadság napja sütött a
fejünkre,
lent fanyar kín-csöppök hulltak a
szívünkre.

A hőst, kít kerestünk, nem találtuk.
 Szerémség földje eltakarta mint kedves
 gyermekét.
 Szíve lent porlad, táplálja kukorica
 gyökerét.
 melynek szárán a levelek
 szabadon lengenek most a nyári
 szélben
 s halkán susognak az
 éjben
 annak, ki lent van,
 mesét.

Tapostunk port és néztük
 a hegyek zöld fején túl mindenség kék
 korongját.
 Szemünk az ember szemét is kereste,
 az emberét, ki az életnek áldozta egyetlen
 fiát.
 És az anyát irigyeltük,
 kinek fájdalma most tengernél
 nagyobb;
 ki büszke lehet és ezerszer áldott,
 hogy az országnak, népnek hős gyermeket
 adott.
 A könny, mely arcán lepereg,
 színaranynál többet ér.
 Emberek! élők, szabadok, tisztelljük
 hát
 a nemes gyümölcsöt fogant
 anyát,
 hajának
 telét,
 mert fia,
 szívének drága darabja
 szabadságért — értünk — áldozta
 életét...

Szerémség, Sarengrad, 1946. augusztus hó.

